

УДК 641.84

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОБЛЕМ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В ПІДРОЗДІЛАХ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Гонтарь П.С., НУЦЗУ
НК – Єлізаров О.В., к.т.н., доцент, НУЦЗУ

Післядипломна освіта - спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту шляхом поглиблення, розширення і оновлення їх професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду.

Післядипломна освіта створює умови для безперервності та наступності освіти і включає:

- перепідготовку;
- підвищення кваліфікації;
- спеціалізацію;
- стажування.

Підвищення кваліфікації з відривом від роботи проводиться у вищих навчальних закладах, навчальних та навчально-методичних центрах МНС не рідше одного разу на п'ять років, а окремих спеціальних посадових категорій осіб, які виконують роботи, пов'язані з підвищеною небезпекою або відповідальністю, у терміни, зазначені у додатку 5.

Особи рядового та начальницького складу направляються на підвищення кваліфікації не раніше ніж через три роки після закінчення навчального закладу, навчального або навчально-методичного центру, проходження підвищення кваліфікації (крім осіб, зазначених у додатку 5).

Обов'язковому направленню для підвищення кваліфікації до навчальних закладів, навчальних та навчально-методичних центрів підлягають особи, у яких закінчується термін дії документів (дозволів) на виконання певного виду робіт, а також особи, переведені до МНС для подальшого проходження служби цивільного захисту зі Збройних Сил України, інших, утворених відповідно до законів України, військових формувань, правоохоронних органів, а також державних органів, що комплектуються військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу.

Термін проведення підвищення кваліфікації у навчальних закладах МНС становить до одного місяця.

Для робітничих професій термін навчання має відповідати загальному обсягу навчального часу, який передбачено державним стандартом професійно-технічної освіти з конкретної робітничої професії.

До проведення занять з підвищення кваліфікації можуть залучатися відповідні працівники органів і підрозділів цивільного захисту за напрямками служб.

Загальна потреба у підвищенні кваліфікації визначається, виходячи зі штатної чисельності по кожній категорії осіб рядового і начальницького складу, з урахуванням:

- некомплекту штатів;
- осіб, які навчаються в аспірантурі, ад'юнктурі, докторантурі, у відомчих навчальних закладах за заочною формою навчання;
- осіб, які у поточному році підлягають звільненню зі служби;
- жінок, які знаходяться у відпустці по вагітності, пологах і догляду за дитиною або які мають дітей віком до восьми років;
- осіб зі стажем роботи у посаді менше трьох років, або які проходили підвищення кваліфікації протягом останніх трьох років (крім осіб, зазначених у додатку 5, яким визначено термін підвищення кваліфікації менше трьох років).

Найменування категорії фахівців (кваліфікованих робітників)	Періодичність проходження підв. кваліфікації
Водії спеціальних автомобілів (пожежних автодрабин, автоколінчатих підіймачів тощо)	3 роки
Фахівці, що працюють на повітряному (кисневому) компресорі, із виносним електрообладнанням та механізованим інструментом	3 роки
Водолази	3 роки
Піротехніки	3 роки
Командири відділення Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	3 роки
Хіміки-дозиметристи	3 роки
Фахівці з радіаційного та хімічного захисту	3 роки
Пожежні (рятувальники), які виконують обов'язки підмінних радіотелефоністів	1 рік

Проблемні питання стосуються такого виду післядипломної освіти як підвищення кваліфікації з відривом від роботи. У Настанові [1] вказано, що загальна потреба у підвищенні кваліфікації визначається, виходячи зі штатної чисельності по кожній категорії осіб рядового і начальницького складу, з урахуванням:

- некомплекту штатів;
- осіб, які навчаються в аспірантурі, ад'юнктурі, докторантурі, у відомчих навчальних закладах за заочною формою навчання;
- осіб, які у поточному році підлягають звільненню зі служби;
- жінок, які знаходяться у відпустці по вагітності, пологах і догляду за дитиною або які мають дітей віком до восьми років;
- осіб зі стажем роботи у посаді менше трьох років.

Кадровий апарат часто не використовує це положення Настанови. Відряджає осіб, які мають менший стаж роботи на посаді, навчаються у ВНЗ за заочною формою навчання, або працюють на посаді, яка не відповідає тій категорії, за якою проводиться підвищення кваліфікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Настанова з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, 2009.

УДК 614.8

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Зрібняк В.М., НУЦЗУ

НК – Приходько Р.В., викладач, НУЦЗУ

В Україні основним органом державної влади, відповідальним за виконання і координацію всіх дій, спрямованих на рішення проблеми безпеки є Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій.

Нові умови управління, пов'язані з докорінними змінами соціального та економічного середовища, значно обмежили можливості використання "традиційних" типових структур і старих інструментів управління. Це стосується як державних оперативних і аварійно-рятувальних служб (АРС), так і органів та підрозділів Державної пожежної охорони (ДПО) України, які першими прибувають на місце небезпечної події.

Саме тому розробка науково обґрунтованих механізмів державного управління, методів аналізу найсуттєвіших функцій державних органів управління запобіганням і ліквідацією наслідків НС та ефективних технологій побудови їх організаційних структур є актуальною

"Матеріали міжнародної НПК курсантів та студентів НУЦЗУ", 2013